

NASJONAL KOMPETANSETJENESTE for TRAUMATOLOGI

Norwegian trauma competency service

Nakkekrage

– mulighet for nasjonal konsensus

www.traumatologi.no

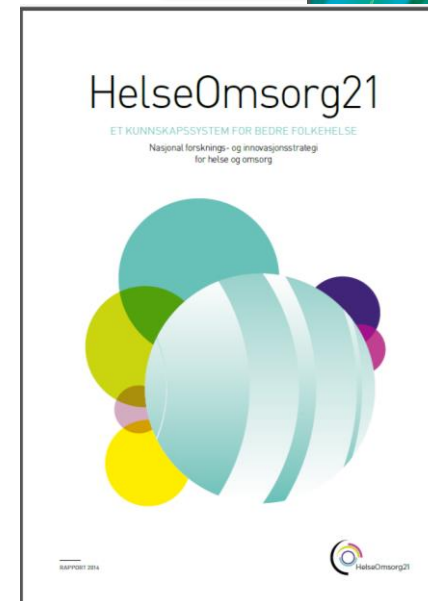

Nasjonalt kompetansetjeneste for Traumatologi

- Er en nasjonal tjeneste som jobber for å bedre behandlingen av alvorlig tilskadekomne, og å redusere forekomst og konsekvens av alvorlige skader
- Skal «Koordinere traumesystem regionalt og nasjonalt»
- Skal «Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere, og å iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til tjenestene»
  - Bidra til implementering av nasjonale retningslinjer og kunnskapsbasert praksis
  - Etablere faglige referansegrupper

Kunnskapsbasert praksis og kvalitetsforbedring

- Kvaliteten på tjenestene skal sikres ved blant annet kunnskapsbasert praksis
- Målet med HO21 er å bidra til en kunnskapsbasert helse- og omsorgstjeneste kjennetegnet av kvalitet, pasientsikkerhet og effektive tjenester

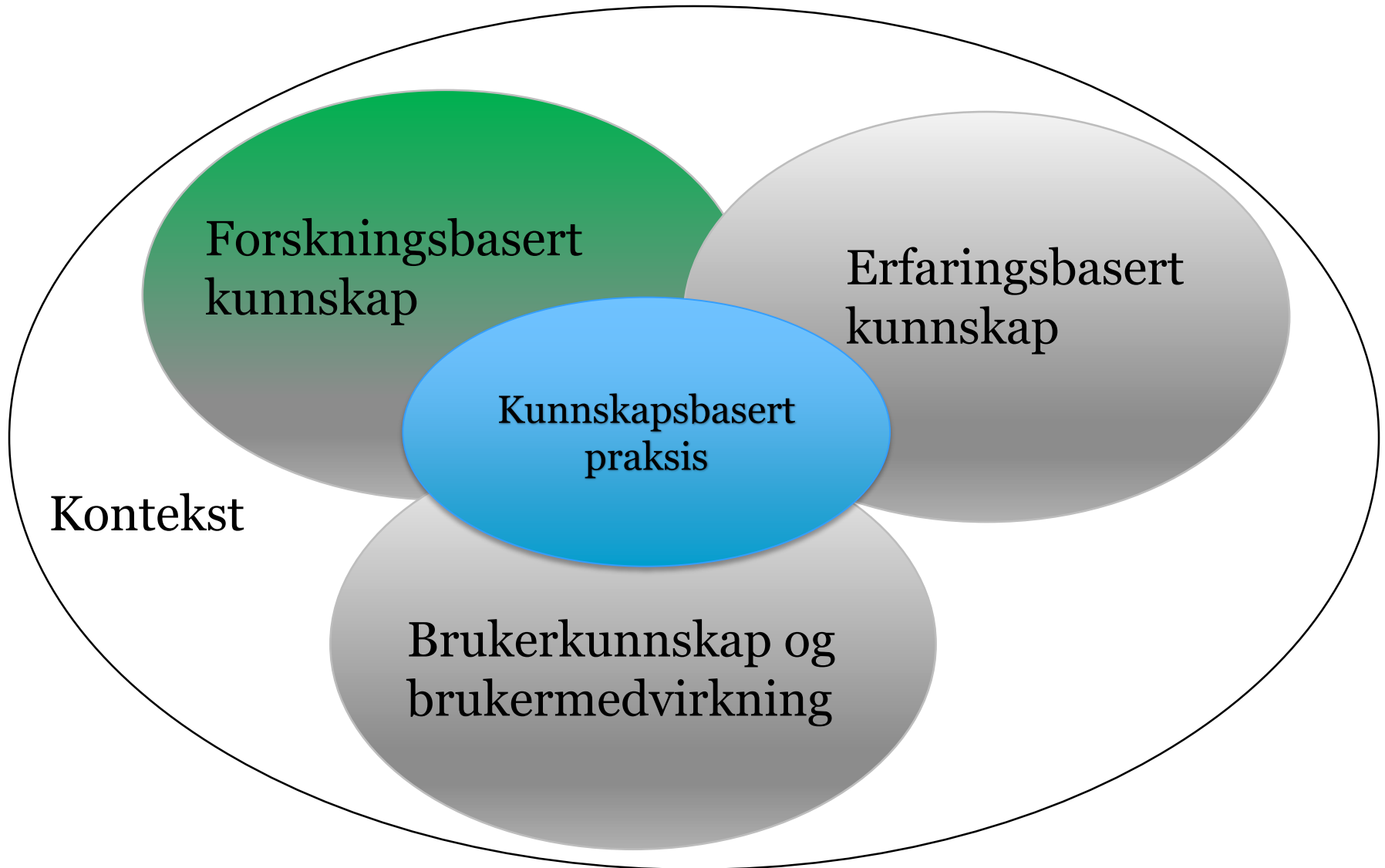

Kunnskapsbasert praksis

Å utøve kunnskapsbasert praksis er å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i den gitte situasjonen

Nortvedt et al 2008

Kunnskapsbasert praksis

Hvorfor ble kunnskapsbasert praksis utviklet?

- Økt bruk av ny og god forskning
- Brukermedvirkning
- En enklere tilgang til forskning for alle
- Synliggjøre hva slags kunnskapsgrunnlag som preger praksis og kliniske beslutninger
- **Forebygge ulik praksis**

Ulik praksis

- Effekten av bruk av nakkekrave er omdiskutert og den faglige praksis i Norge varierer

Bruk av nakkekrage

Nasjonal Kompetansetjeneste for Traumatologi er en nasjonal tjeneste som jobber for å bedre behandlingen av alvorlig tilskadekomne, og å redusere forekomst og konsekvens av alvorlige skader. Tjenesten skal «Koordinere traumesystem regionalt og nasjonalt». En av oppgavene til kompetansetjenesten er å «Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere, og å iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til tjenestene».

Vi har tenkt å foreslå ensartede nasjonale retningslinjer for bruk av nakkekrage/fiksering av halsryggsøylen hos pasienter utsatt for mulig alvorlig skade med risiko for brudd i halsryggsøylen. Dette skal dels være en gjennomgang av hva vi faktisk vet, og en prosess der vi forhåpentlig oppnår enighet om når og hvordan nakkekrage og fiksert leie skal brukes på nasjonalt plan, og både for prehospital tjeneste og for sykehusene.

Vi ønsker også å fastslå «status» pr i dag. Derfor ber vi deg svare på 5 spørsmål på vegne av den tjenesten du representerer. Vi har forsøkt å finne ansvarlige for alle bil/båt- og luftambulansetjenester. Har vi truffet feil person er du likevel velkommen til å svare på skjema basert på ditt arbeidssted, eller vi ber deg om å videresende lenken til rette vedkommende.

Undersøkelsen er anonym, vi trenger altså ikke vite hvilken tjeneste du jobber i. Vi vil likevel gjerne vite om du representerer bil/båt-ambulanse eller luftambulansetjenesten.

Svarene vil bli presentert på nasjonale møter, og inngå i forslag til en ny nasjonal retningslinje.

Takk for hjelpen på forhånd.

1. Representerer du:

- Bil / båtambulansetjeneste
- Luftambulansetjeneste

Neste

Drevet av [SurveyMonkey](#)
Opprett din egen gratis nettbaserte spørreundersøkelse nå!

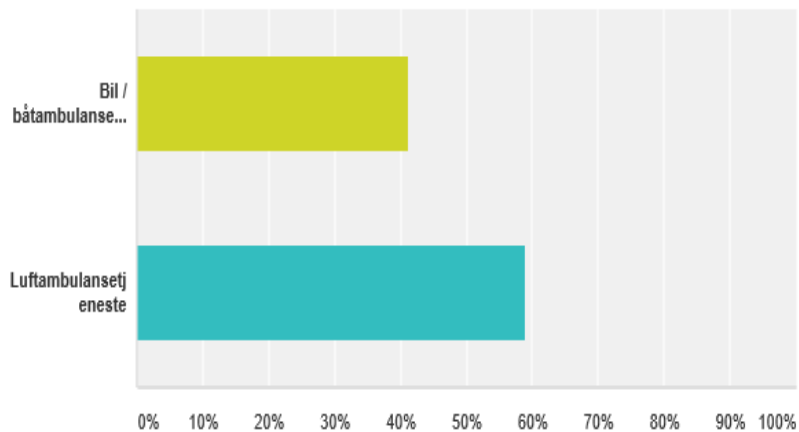
Spm1

Tilpass

Eksporter ▼

Representerer du:

Besvart: 34 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
▼ Bil / båtambulansetjeneste	41,18% 14
▼ Luftambulansetjeneste	58,82% 20
Totalt	34

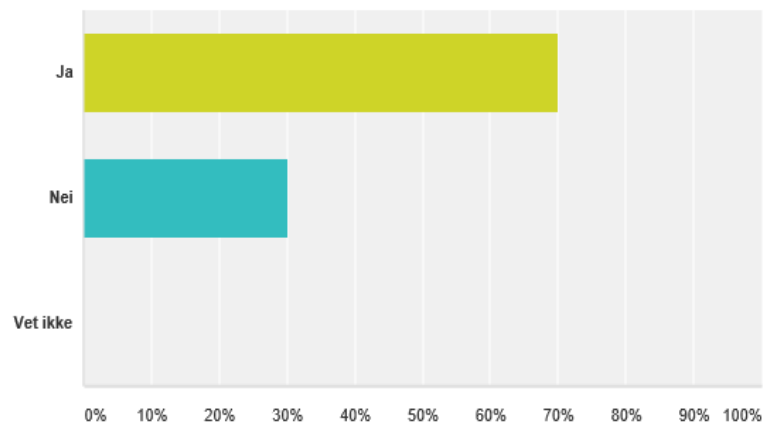
Spm2

Tilpass

Eksporter ▼

Har dere skriftlige retningslinjer eller prosedyrer for bruk av nakkekrage til traumepasienter?

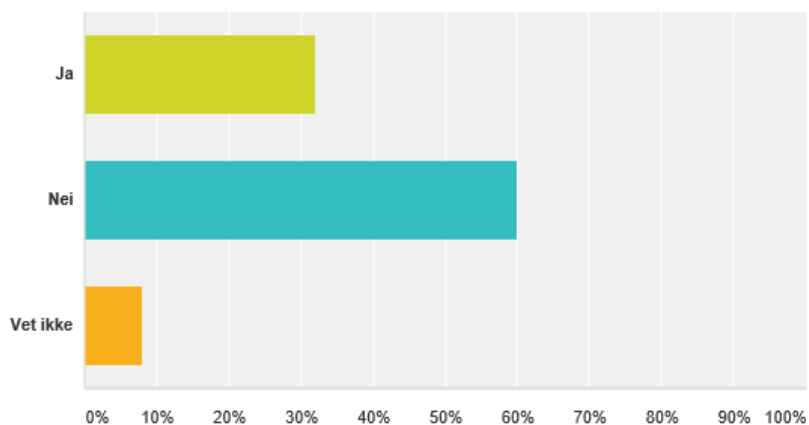
Besvart: 30 Hoppet over: 5

Svarvalg	Svar
▼ Ja	70,00% 21
▼ Nei	30,00% 9
▼ Vet ikke	0,00% 0
Totalt antall respondenter: 30	

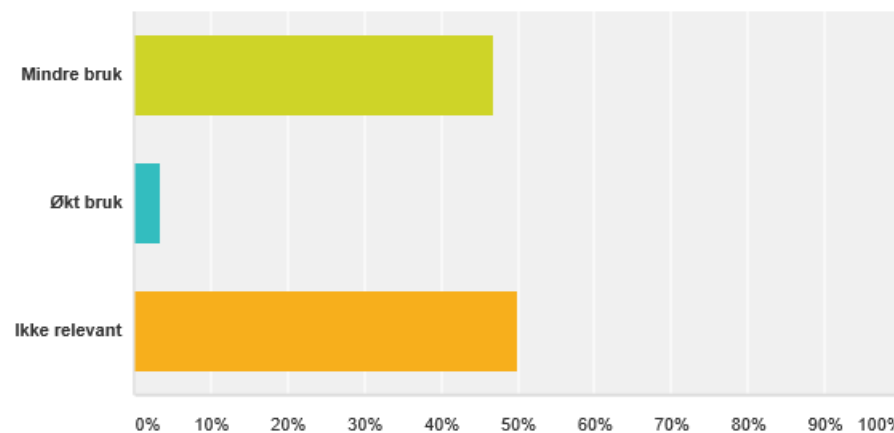
Hvis JA, har disse retningslinjene eller prosedyrene blitt endret i løpet av de to siste årene?

Besvart: 25 Hoppet over: 10

Har eventuelle endringer i retningslinjer eller prosedyrer de siste to år ført til mindre eller økt bruk av nakkekrage?

Besvart: 30 Hoppet over: 5

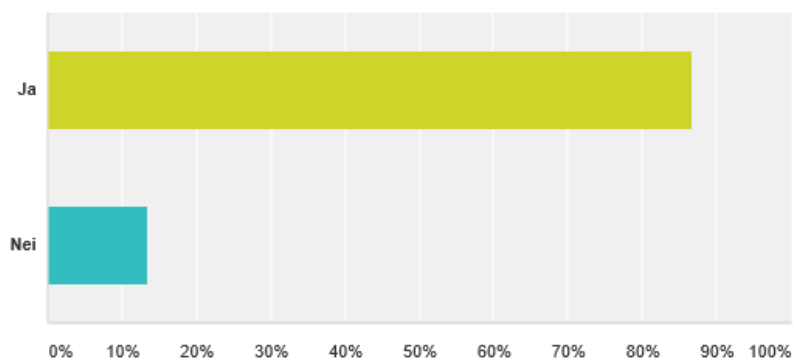

Svarvalg	Svar	Antall
Ja	32,00%	8
Nei	60,00%	15
Vet ikke	8,00%	2
Totalt antall respondenter: 25		

Svarvalg	Svar	Antall
Mindre bruk	46,67%	14
Økt bruk	3,33%	1
Ikke relevant	50,00%	15
Totalt		
		30

Har det vært mer oppmerksomhet rundt bruken av nakkekrage i din tjeneste den siste tiden?

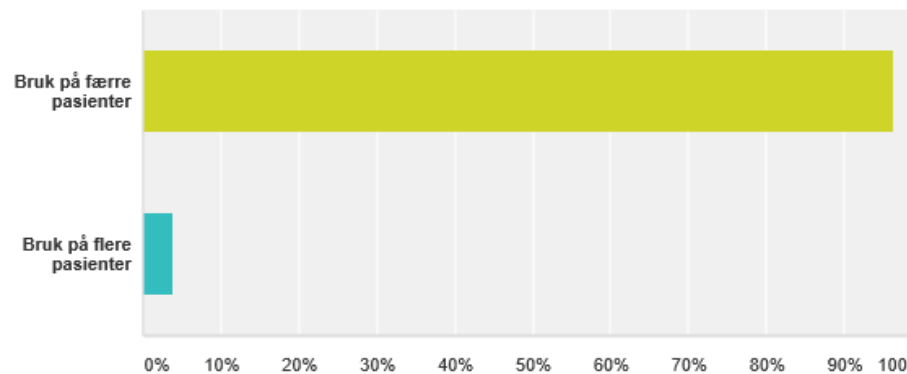
Besvart: 30 Hoppet over: 5

Svarvalg	Svar
Ja	86,67% 26
Nei	13,33% 4
Totalt	30

Hvis Ja, er stemningen overveiende i retning:

Besvart: 27 Hoppet over: 8

Svarvalg	Svar
Bruk på færre pasienter	96,30% 26
Bruk på flere pasienter	3,70% 1
Totalt	27

Arbeidsgruppe

- NKT-Traume initiativ til etablering av arbeidsgruppe
- Samarbeid med Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer
- Tverrfaglig sammensatt gruppe med god geografisk spredning
  - faglig kompetente
  - interesserte
  - ønsket å bistå i denne prosessen

Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer

- Arbeidet er forankret på RHF-nivå (fagsjefene)
- Prosedyren vil bli publisert gjennom helsebiblioteket på Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer sine nettsider:
www.fagprosedyrer.no

Kunnskapsbasert retningslinje/prosedyre for bruk av nakkekrave

- Utarbeides gjennom standardiserte metoder og krav basert på AGREE (Methodology based on The Appraisal of Guidelines for Research and Evaluation)
  - Inkludert søk hos bibliotekar (PICO skjema)
- Integreres med:
  - Faglig kompetanse
  - Forskningsbasert kunnskap

OMFANG OG FORMÅL

1. Fagprosedyrens overordnede mål
2. Helse spørsmål(ene) i fagprosedyren
3. Populasjonen (pasienter, befolkning osv) fagprosedyren gjelder for

INVOLVERING AV INTERESSER

4. Arbeidsgruppen som har utarbeidet fagprosedyren har med personer fra alle relevante faggrupper (navn, tittel og arbeidssted noteres)
5. Synspunkter og preferanser fra målgruppen (pasienter, befolkning osv) som fagprosedyren gjelder for
6. Fagprosedyrens mål er klart definert

METODISK NØYAKTIGHET

7. Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget
8. Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget
9. Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget
10. Metodene som er brukt for å utarbeide anbefalingene
11. Helsemessige fordeler, bivirkninger og risikoer er tatt i betraktning ved utarbeidelsen av anbefalingene
12. Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget
13. Fagprosedyren er blitt vurdert eksternt av eksperter før publisering (Tittel, navn, avdeling, sykehus på alle som har hatt prosedyren til høring)
14. Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av fagprosedyren

AGREE-kravene

Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation II

KLARHET OG PRESENTASJON

15. Anbefalingene er spesifikke og tydelige
16. De ulike mulighetene for håndtering av tilstanden eller det enkelte helse spørsmålet er klart presentert
17. De sentrale anbefalingene er lette å identifisere
18. Faktorer som hemmer og fremmer bruk av fagprosedyren

ANVENDBARHET

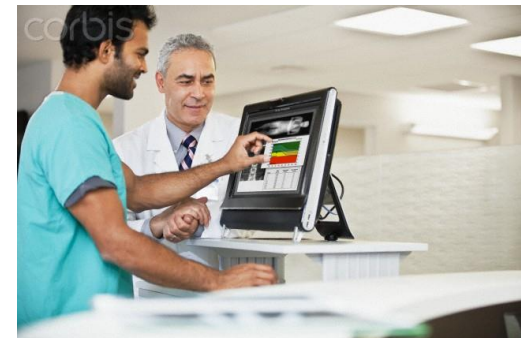
19. Hvilke råd og/eller verktøy for bruk i praksis er fagprosedyren støttet med
20. Potensielle ressursmessige konsekvenser ved å anvende anbefalingene
21. Fagprosedyrens kriterier for etterlevelse og evaluering

REDAKSJONELL UAVHENGIGHET

22. Synspunkter fra finansielle eller redaksjonelle instanser har ikke hatt innvirkning på innholdet i fagprosedyren
23. Interessekonflikter i arbeidsgruppen bak fagprosedyren er dokumentert og håndtert

Fokus på noen viktige AGREE-krav

- Metodisk nøyaktighet
  - Systematisk litteratursøk
  - Utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget
  - Vurdering av kunnskapsgrunnlagets kvalitet
- Tverrfaglig utarbeiding
- Høring av prosedyren

Prosess

- Meldes inn i Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer
- Sendes på høring
- Retningslinjen/prosedyren godkjennes for bruk i eget helseforetak

Visjon/mission statement

NKT-Traume skal bidra til å sikre en likeverdig høy kvalitet på behandlingen av alvorlig skadde i hele landet, uansett alder, kjønn og bosted

Completed?

NASJONAL KOMPETANSETJENESTE for TRAUMATOLOGI

Norwegian trauma competency service

www.traumatologi.no

